

סיפורים נפלאים פרשת שלח

"הטובה היא אם רעה" (יג, יט)

הארץ טובה היא אפילו אם תראו כי רעה היא... קדושת ארץ ישראל מצויה וקיימת תמיד, אלא שהיא מכוסה ונסתרת. מתחת ה"רע" השטחי שלה מסתתר ה"טוב", וכאשר נכנסים אליה אזי נחשפת הקדושה הנסתרת. (ספר הזכות)

הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד ז"ל רבה של ירושלים היה אומר: "וראה בטוב ירושלים" - ישתדל האדם לראות רק את הצד החיובי והטוב של ירושלים.

רבי יעקב-שמשון שפירא משפיטובקה, מתלמידי המגיד ממעזריטש, יצא בשנת תקנ"ד לארץ-ישראל, ולאחר מכן חזר ויצא לעירו, כדי להעלות את בני משפחתו.

כשהתקרב לעירו החליט לעצור באחת האכסניות, ושהה שם כמה ימים. למקורביו הסביר שטלטולי הדרך גרמו לו חולשה ופניו נראות נפולות, והוא מבקש להתחזק קודם שובו העירה. תהו המקורבים: "הלא העיר קרובה מאוד, והרבי יוכל להתחזק גם בביתו?"

הזדעק הצדיק: "ומה יאמרו הבריות, שארץ-ישראל מחלישה את האדם ומכחישה את גופו? וכי אוציא חלילה לעז על ארץ-ישראל?"

"עין בעין נראה את ה'" (יד, יד)

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, בחור בגיל 30 שפשוט לא הלך לו בשידוכים היה אובד עצות עד שהחליט שהגיעו מים עד נפש ועליו לעשות מעשה.

הוא הגיע למעונו של מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א ואמר לו שלא הולך לו עם שידוכים, ענה לו ר' חיים מי אמר לך שלא הולך לך אולי הכלה שלך עוד לא נולדה.

רפו ידיו של אותו בחור וחשב לעצמו מה אני אחכה עכשיו עוד 20 שנה, הדבר היה פלא אצלו.

לאחר כחודש התחתן עם גיורת שהתגיירה חודש לפני כן, ואז הבין את שר' חיים אמר לו אולי הכלה שלך עדיין לא נולדה, שהרי גר שנתגייר כתינוק שנולד. (אמונה שלמה)

"וימלא אחרי" (יד, כד)

כבר היה מעשה אצל הגאון רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל בעל ה'אור שמח', אשר היה לו שמש מסור ששרתו באמונה, ומעולם לא העז להמרות את פי הרב ולסור מדבריו ימין ושמאל. פעם אחת ביקש ממנו רבי מאיר שמחה שיעשה דבר מסוים אשר היה נראה מוזר ותמוה בעיניו, ומחמת כן לא שמע בקול רבו ולא עשה ככל אשר נצטווה, למחרת שאלו ה'אור שמח' האם ביצע את ההוראה שנתן לו ביום אמש, הודה השמש על האמת שלא עשה זאת כי לא הוטב בעיניו. מיד החל לגעור בו רבי מאיר שמחה ואמר, מעולם לא היית נאמן אלי, ומעודך לא שמעת לקולי... ויתמה השמש בעיניו, רבי קדוש, על מה יצא הקצף ומה חרי האף הגדול הזה, הרי שנים רבות שאני ממלא אחר רצון הרב מבלי לזוז אפילו כמלא נימה מדבריו, ורק בזו הפעם שלא שמעתי בקולו כאשר הייתה באמנה עמי, וכי על פעם אחת מגיע לי קיתון של רותחין כזה... נענה לו רבי מאיר שמחה, אם אכן לא עשית את בקשתי כי בדעתך לא הבנת אותי, נמצא שכל עשיותיך עד עתה לא היו כי כך ציוויתי אותך, אלא כי כך הבנת בשכלך, ונמצא כי מעולם לא שמעת לקולי אלא הלכת אחר שכלך... (באר הפרשה)

"ויוציאו דיבת הארץ" (יג, לב)

מסופר על יהודי אחד שבא מארץ ישראל והגיע לוואלוז'ין, קיבל אותו הגה"ק הנצי"ב זיע"א בסבר פנים יפות, אירחו על שולחנו, ושאל אותו למצב היישוב בארץ ישראל. החל להלל לקטרג על המתיישבים החדשים. הפסיקו הנצי"ב ואמר: דיבת הארץ רעה אינני רוצה לשמוע, אמר היהודי אבל מה שאני אומר אמת הוא. אמר לו הנצי"ב גם המרגלים דיברו אמת, אחרת היו נקראים שקרנים ולא מרגלים.

"ויוציאו דיבת הארץ" (יג, לב)

המתווך הנמרץ נעמד ליד הדלת הנעולה, הוציא מכיסו צרור מפתחות, פתח את הדלת, והזמין פנימה את הלקוח להתרשם מהדירה.

הנה הסלון גדול ומואר, המטבח יפה ומושקע, חדרים גדולים ומרווחים, מרפסות שירות שימושיות, כפי שאתה רואה כמו עיניך דירה מתוכננת היטב.

לאחר הסיור ברחבי הדירה תלה בו המתווך מבטו ושאל: "נו, מה דעתך? הדירה מצאה חן בעיניך?"

"כן, אבל..." החמיץ הלוקוח פניו.

"אבל מה?" תמה המתווך, "הרי הדירה מוצלחת מאד. מחירה סביר מאד. מה רע?"

"יש פה הרגשת מחנק, ריח של טחב, רושם של הזנחה..." גמגם הלוקוח.

"איך לא שמתי לב" היכה המתווך על מצחו, "הרי החלונות סגורים. הדירה עומדת זמן רב סגורה ובלתי מאווררת. אפתח את כל החלונות, גם הדלתות של המרפסות ותוך דקות אחדות תוכל להרגיש שמשב רוח רענן נכנס פנימה..."

"ויהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים"

ההם" (יד, לח)

לשון הפסוק "חיו מן האנשים ההם", על כך שיהושע וכלב לא מתו כשאר המרגלים, טעונה ביאור. שכן היה נכון יותר לומר "לא מתו", ולא להדגיש את העובדה שנותרו בחיים בשונה מן האנשים ההם".

רש"י כבר הרגיש בכך ומבאר בלשונו הזהב: "מה תלמוד לומר 'חיו מן האנשים ההם'? אלא מלמד שנטלו (יהושע וכלב) חלקם של מרגלים בארץ וקמו תחתיהם לחיים" (על פי דברי הגמרא בבבא בתרא קיז:).

בבית מדרשו של הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב, הסתופף יהודי ירושלמי "רגיל". ליהודי זה היה שכן שקינא בו ללא הרף, ואין לנו ידיעה מדוע ועל מה אירע הדבר, אך כך היה מעשה,

סיפורים נפלאים פרשת שלח

"ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת..." (טו, לב)

חז"ל אומרים שהמקושש התכוון לשם שמים, המטרה הייתה שבני ישראל ידעו כמה חמור חילול שבת. האם אכן היה מעשהו צודק, טוב ומועיל? בעיירה ליובאן שברוסיה היה מוסר (מלשין) שלפני פטירתו ביקש שיקברוהו מאחורי הגדר בקבורת חמור שתהיה קבורתו זו כפרה על עוונותיו.

הרב המקומי שהיה הג"ר משה פינשטיין זצ"ל קבע, שעפ"י דין אסור לקבור כך אדם ולכן קברוהו כרגיל, לאחר מספר ימים באה משלחת מטעם הממשלה, פתחה את קברו וסגרה. לשאלת החברא קדישא מה הביא אותם לכך, אמרו, שהמוסר השאיר מכתב שהוא יודע שיקברוהו בביזיון בגלל שירותו למדינה ומבקש להענישם, ובזכות שמירת ההלכה ניצלו מסכנה גדולה.

מעשה במלך ששיגר אחד משריו למדינה ידידותית והתנה אתו שלא יסכים לשום התערבות.

במעמד מאד מכובד שנערך לכבודו הציע לו המלך המארח להתערב אתו על כך שאין לו לשר גיבנת, לצורך כך יאלץ לפשוט את בגדיו העליונים, ואם הוא צודק יקבל מיליון רובל לאוצר מלכו, הלה חשב שיקבל אות כבוד על הסכמתו להתבזות תמורת הון עתק לחצר המלכות, הוא התפשט והראה שאין לו גיבנת ואכן קיבל מיליון דולר וחזר לארצו בשמחה. כשבא לפני המלך ופניו קורנות שאלו המלך האם התערבת, ענה השר אכן כן והנה מיליון הדולר שקבלתי משוטים אלו תמורת ההתערבות הטפשית, פני המלך התכרכמו ואחר כך האדימו.

שוטה שכמותך אמר לו הן אני התערבתי עם המלך המארח, שאם יצליח להפשיט את השר שלי אתן לו שני מיליון דולר, וכדי בזיון וקצף. (מכון מן המים משיתיהו)

"ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם" (טו, לה)

מעשה בבן ישיבה שבא לפני הגאון בעל הקהילות יעקב זצ"ל, ושאל האם יוכל לעסוק ברישום תלמידים לחינוך תורני, שיש בזה משום הצלת נפשות.

ענהו הקה"י "שב ותלמד!"

מהר להבהיר: "לא התכוונתי בתקופת הלימודים. שאלתי על ימי 'בין הזמנים'! ענהו הסטייפלער: "בבין הזמנים, אפשר..." הודה וביקש לצאת, קרא לו הקה"י שישוב.

חזר, ורבינו נטל בידיו הקדושות את הציצית שבבגדו, והראה לו. הצביע על אחד החוטים, ואמר: "רואה אתה, חוט זה הוא 'השמש'. הוא היוצר את החוליות, והופך את החוטים לחפצא של מצוה! בתחילה, הוא היה הארוך מכולם. אך מה אירע, הוא הסתובב סביבם ליזכותם. הסתובב והסתובב, וככל שהסתובב הלך והתקצר, עד שנהיה קצר כמותם..." - ופטרו לשלום... (הגש"פ הקהילות יעקב)

שהיהודי סבל מרורות מרעהו ומדי תקופה היה נכנס לרבו לשפוך בפניו את סאת ייסוריו מהמתנכל לו.

הרה"ק מלעלוב הרגיעו וחזיקו באמונה, עודדו להיות מהנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, ניחמו בדברי עידוד שיום אחד הכל יעבור, וכך חלפו מספר שנים כשהצקות לא פוסקות, הרבי מחזק והיהודי אוזר כח להמשיך.

הגיע האיש לפרק המשיא את בנו ונאלץ לצאת לחו"ל בכדי לזכות יהודים במצות הכנסת כלה, בכדי שיוכל לעמוד במעמסה הכלכלית של השאת צאצאיו. בעת שירד מהמטוס שם פעמיו אל האכסניה, כשכל רצונו הוא לנוח מטרדות הדרך ולמחר יתחיל במטרה שלשמה הגיע הנה.

המקום היה זול וישן, משכך היו חדרי הנוחיות משותפים בכל קומה לכולם. ויהודי זה כאשר נכנס לשם, מצא על הרצפה ארנק תפוח וגדוש בעשרות אלפי דולרים!...

מכיוון שאבידת הגוי מותרת, ועיר זו רובה נכרים היו, הרי אלו שלו. אבל כדי שלא ייתפס, החליט האיש להוציא את השטרות, להיפטר מהארנק ולפזר את השטרות בין חפציו למקרה של ביקורת. שאכן הגיעה: השוטרים עברו בחדרים ובדקו אורח אחר אורח ואף למזוודתו של היהודי הגיעו. שטרות הדולרים נמצאו במספר מוקדים וחשדם התעורר.

היהודי לא איבד עשתונות: "אני גביר גדול ויש לי עסק בשם 'כולל גליציה' בירושלים, זו הסיבה למקור הכסף הרב. כדי שלא ישדדו אותי התאכסנתי במקום זול ופיזרתי את השטרות בין חפציי. אבל אם אתם לא מאמינים - תתקשרו לירושלים ותבררו..."

לא היה לו הרבה מה להפסיד. או שיאמינו לו, או שבכל מקרה הוא ייעצר. השוטרים התייעצו ביניהם והרימו טלפון לירושלים, באותם ימים לא בכל בית היה קו טלפון והם התקשרו לכולל גליציה, אמצע הלילה בארה"ב, שעת בוקר פעילה בכולל.

על הקו היה לא אחר מאשר השכן שירד לחייו. אך שמע שמארה"ב רוצים לברר על אמינותו של השנוא עליו, נזדעק בלי לחשוב: "אל תאמינו לו! הוא עשיר גדול! אל תיתנו לו אגורה!" וטרק את הטלפון...

דווקא בשל העובדה שירדו לחייו, הוא חזר ארצה עם סכום נכבד בלא להשקיע מאמץ וחיתן את צאצאיו בכבוד ובהרווחה.

על פי מעשה זה ניגש לדברי אור שבעת הימים, רבינו ישראל בעל שם טוב הק', שהובאו בספר "בן פורת יוסף": יהושע וכלב אכן ניסו להילחם בעצת מרגלים, הם עשו השתדלויות שונות וספגו גינויים על כך באופן חד ובטוה מכל העדה שביקשו אף לרגום אותם באבנים.

דווקא מאלו שפגעו בהם כל כך, זכו יהושע וכלב בסופו של דבר לרשת "חיות". הם "חיו מן האנשים האנשים", על חשבונם וירושתם הרוחנית.

לנו נותר לזכור את זה בפעם הבאה שיכאב לנו מהתנהגותו של אי-מי...

(במחשבה תחילה)

**סיפורים נפלאים
פרשת שלח**